

Ministerieel besluit tot voorlopige bescherming als monument van de Kapel van de Roode Poort in Beersel

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED,

Gelet op het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.1.1;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;

Gelet op het advies van het college van burgemeester en schepenen van Beersel, gegeven op 26 september 2017, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de departementen of agentschappen van de Vlaamse overheid, bevoegd voor ruimtelijke ordening, woonbeleid en onroerend erfgoed, leefmilieu, natuur en energie, mobiliteit en openbare werken, landbouw en visserij, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Gelet op het advies van de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed, gegeven op 25 september 2017, waarvan de behandeling is opgenomen in bijlage;

Overwegende dat het waarderend onderzoek, waarvan de resultaten zijn opgenomen in het beschermingsdossier, de erfgoedwaarde van de Kapel van de Roode Poort aantoonst;

Overwegende dat de kapel van de Roode Poort als monument historische waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

De pijlerkapel vormt een authentieke en representatieve getuige van de Mariadevotie in de 18de eeuw die in Alsemberg teruggaat tot de 13de eeuw. De kapel staat opgesteld tegen de muur van de Roode Poorthoeve die van groot belang was voor de bescherming van het mirakelbeeld tijdens calamiteiten. De Roode Poortkapel markeert eveneens de historische invalsweg naar het bedevaartsoord Alsemberg vanuit Brussel en vormt een onderdeel van de processieweg van Alsemberg die bij de nabijgelegen parochie- en bedevaartskerk begint;

Overwegende dat de kapel van de Roode Poort als monument architecturale waarde bezit die als volgt wordt gemotiveerd:

Authentiek en representatief doch zeldzaam voorbeeld van een 18de-eeuwse natuurstenen pijlerkapel, een type dat tot de oudere vormen van kapellen behoort en in de 18de eeuw steeds minder wordt opgetrokken. De Roode Poortkapel in régencestijl is vermoedelijk een realisatie van de steenkapper R. Derideau wiens steenhouwersmerk in de sokkel bewaard bleef,

BESLUIT:

Artikel 1. Met toepassing van artikel 6.1.1 tot en met artikel 6.1.11 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en artikel 6.2.1 van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 worden de volgende onroerende goederen voorlopig beschermd als monument:

Kapel van de Roode Poort, Pastoor Bolsstraat zonder nummer in Beersel (Alsemberg), bekend ten kadaster: Beersel, 2de afdeling, sectie B, deel uitmakend van het openbaar domein.

De voorlopig beschermde onroerende goederen zijn aangeduid op het plan dat als bijlage bij dit besluit wordt gevoegd.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van de voorlopig beschermde goederen wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Art. 2. §1. Het monument heeft de volgende erfgoedwaarden:

- 1° historische waarde;
- 2° architecturale waarde.

§2. De erfgoedelementen en de erfgoedkenmerken van het monument zijn:

18de-eeuwse pijlerkapel opgetrokken uit natuursteen in régencestijl, bestaande uit een in- en uitzwenkende sokkel waarop het opschrift 'Dese capelle is gebout ter heere van onse lieve vrouw van Halsenberg' en op de voet een steenhouwersmerk. Op de sokkel staat een rondboognis onder gebogen kroonlijst met gestrekte uiteinden. De nis is afgesloten met een smeedijzeren hek met diagonaal geplaatste tralies.

Art. 3. §1. Voor het beschermde monument gelden de volgende beheersdoelstellingen:

- 1° de bescherming van de pijlerkapel beoogt het behoud van de erfgoedkenmerken en erfgoedelementen;
- 2° een bewaring ter plaatse wordt geprefereerd. Een verplaatsing is mogelijk voor zover deze noodzakelijk is voor verkeerstechnische redenen en voor zover de kapel terug opgericht wordt op openbaar domein, in de nabijheid van de huidige plek, tegen de muur van de Roode Poorthoeve;

§2. In uitvoering van deze beheersdoelstellingen is het verboden het oppervlak van de pijlerkapel te herkappen, ook niet met de bedoeling de leesbaarheid van de teksten te verhogen.

Art. 4. De zakelijkrechthouder en de gebruiker van het beschermde monument zijn verplicht de instandhouding en het onderhoud ervan te verzekeren door:

- 1° het goed als een goede huisvader te beheren en de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen tegen schade ten gevolge van brand, blikseminslag, diefstal, vandalisme, wind of water;
- 2° de toestand van het goed regelmatig te controleren;
- 3° regulier onderhoud uit te oefenen;
- 4° onmiddellijk passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen te nemen in geval van nood.

Art. 5. Voor de volgende handelingen aan het beschermde monument moet een toelating worden aangevraagd:

- 1° het (ver)plaatsen, slopen, demonteren, verbouwen of heropbouwen van de pijlerkapel;
- 2° het verwijderen, vervangen, wijzigen of verstevigen van constructieve elementen;
- 3° het verwijderen, vervangen of wijzigen van historische materialen en het toepassen van behandelingen met als doel de historische materialen te reinigen, te herstellen, te verduurzamen of te beschermen tegen verweer en aantasting;
- 4° het verwijderen van voegen, alsook voegen of hervoegen op een ander wijze of met een voegspecie van een andere samenstelling of kleur dan de aanwezige;
- 5° het aanbrengen, verwijderen, vervangen of wijzigen van de kleur, textuur of samenstelling van de afwerkingslagen op de pijlerkapel;
- 6° het aanbrengen, vervangen, (her)schilderen of wijzigen van de afbeelding en opschriften;
- 7° reinigen van de natuursteen anders dan met zuiver water onder gecontroleerde druk;
- 8° verwijderen van mossen en korstmossen;

- 9° het plaatsen of wijzigen van bovengrondse en ondergrondse nutsvoorzieningen en leidingen;
- 10° het uitvoeren van graafwerken, wegenwerken, archeologische opgravingen die de stabiliteit van de pijlerkapel in gevaar kunnen brengen.

Er is geen toelating vereist voor het onmiddellijk nemen van passende consolidatie- en beveiligingsmaatregelen in geval van nood, noch voor de uitvoering van regulier onderhoud.

Brussel, **29 JAN. 2018**

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a final horizontal stroke.

Geert BOURGEOIS